

פרס לתרבות יהודית על-שם יעקב אגרסט הי"ד

-נפל בקרב במלחמת יום הכיפורים בט"ו בתשרי תשל"ד-

בישיבה שהתקיימה ביום ו' באלול תשס"ט החליט חבר השופטים פה אחד להעניק את הפרס השנתי לתרבות יהודית ע"ש יעקב אגרסט הי"ד לר' יוחאי מקבילי על ייסודו והפעלתו של "מפעל משנה תורה" העוסק בהפצת דברי הרמב"ם בקרב שכבות מגוונות של העם.

הרמב"ם, כאשר חיבר את חיבורו המונומנטלי "משנה תורה", ביקש להתייחס לעובדה שהציבור הרחב בזמנו לא ידע את מכלול ענייני התורה שבעל פה - המסורות והספרים שהתחברו מתקופת המשנה ועד ימיו - וגם לא ידע איך לפסוק במקרה של מחלוקת. כפי שאומר הרמב"ם בהקדמתו: "וראיתי לחבר דברים המתבררים מכל אלו החיבורים... עד שתהא תורה שבעל פה כולה, סדורה בפי הכול, בלא קושיא ולא פירוק."

למרות שלא כל אחד פוסק לפי שיטת הרמב"ם, מי שרוצה לקבל תמונה רחבה אבל מפורטת של התייחסויות התורה לנושאים שונים בין אדם למקום ובין אדם לחברו יכול לעיין ב"משנה תורה" ולמצוא את מבוקשו.

הבנה זאת הניעה את ר' יוחאי מקבילי, העובד לפרנסתו בתחום המחשבים, ליזום את המפעל "משנה תורה". הפרויקט הראשון היה הבאת נוסח מלא ומבורר (ע"פ כתבי יד שונים) של ה"משנה תורה" לפני הציבור בכרך אחד, כשבמהדורה האחרונה הוסיף גם ניקוד ומפתחות.

השלב הבא, שהוא עדיין עומד בעיצומו, הוא הפצת הנוסח המנוקד והמפוסק של הרמב"ם עם ביאור, חילופי נוסחאות, איורים ומפתחות במתכונת עממית של "ספרי כיס", צורה התורמת להשגת המטרה של לימוד הרמב"ם על ידי כל שכבות הציבור. חלק מהספרים הם על סדר ספרי הי"ד וחלקם הם פרקים נבחרים לפי נושא, ועוד היד נטויה.

על כל זאת – על יוזמתו להפיץ את התורה שבעל פה בצורה עמוקה אך עממית, על מסירותו המתמדת בהפעלת חוקרים ותלמידי חכמים בעבודה החשובה הזאת, ועל שיתוף הפעולה שיצר עם אנשים ומוסדות המייצגים מגוון רחב של שיטות והשקפות – החליט חבר השופטים פה אחד, להעניק את הפרס לתרבות יהודית ע"ש יעקב אגרסט הי"ד לשנת תש"ע לר' יוחאי מקבילי.

הרב משה לוונטה

ד"ר רות בן-מאיר

הרב מנחם בורשטין